

Ügyiratszám: KPF/1934-1/2011.
Melléletek száma: 1 db

Tájékoztató a 2011/2012. tanévi középfokú beiskolázás rendjéről

A középfokú iskolákba történő jelentkezés rendjét és a felvételi eljárás szabályait a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 17/A. §-a, valamint 8. számú melléklete, a rendeletben meghatározott feladatok végrehajtásához kapcsolódó aktuális határidőket a 2011/2012. tanév rendjéről szóló 30/2011. (VI. 7.) NEFMI rendelet 3. számú melléklete tartalmazza. Jelen ismertetőnk segítséget kíván nyújtani a tájékozódásban, ám nem pótolja az említett jogszabályok ismeretét.

1. Az iskolák felvételi tájékoztatója

- 1.1 A tanév rendje szerint a középfokú iskola a **felvételi tájékoztatóját 2011. október 31-éig** köteles a honlapján **nyilvánosságra hozni**. (Mivel ez a határnap ebben az évben nem munkanapra esik, a felvételi tájékoztató nyilvánosságra hozatalának határideje 2011. november 2.) A felvételi tájékoztatót a megadott határidőig a közoktatás információs rendszerében (KIR) az iskolára vonatkozó nyilvános dokumentumok között is el kell helyezni. Ez utóbbit az iskolának a KIFIR rendszeren belül, a tanulmányi területek meghatározására szolgáló programfelületen kell megtennie. Az Oktatási Hivatal (továbbiakban OH) a KIR-ben történő nyilvánosságra hozatal tényét ellenőrzi.
- 1.2 A középfokú iskolák felvételi tájékoztatójának tartalmaznia kell az iskola OM azonosító számát, a KIFIR rendszerben megadott tanulmányi területeinek megnevezését és belső kódját, továbbá a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét, ha az iskola felvételi vizsgát tart, a vizsgára történő jelentkezés módját, a vizsga követelményeit, időpontját és helyét, a vizsgázó teljesítményének értékelését, a jelentkezők rangsorolásának módját, külön megjelenítve a közoktatási törvény 30. § (9) bekezdésében meghatározott tanulók esetében alkalmazott speciális értékelési szabályokat.

2. A felvételi vizsgákkal kapcsolatos általános kérdések

- 2.1 A középfokú iskola a felvételi kérelmekről vagy kizárólag a tanulmányi eredmények alapján, vagy a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga (**továbbiakban központi írásbeli vizsga**) eredményei alapján, vagy a tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli meghallgatás eredményei alapján dönthet. Ha a középfokú iskola a kilencedik évfolyamnál alacsonyabb évfolyamra hirdet felvételt (**8 évfolyamos gimnáziumok, 6 évfolyamos gimnáziumok**), akkor a központi írásbeli vizsgát vagy a központi írásbeli vizsgát és a szóbeli meghallgatást csak akkor írhatja elő, ha a fenntartó ehhez hozzájárult, és az előző három év átlagában a jelentkezők létszáma legalább másfélszerese volt az adott évfolyamokra felvehető létszámának.
- Az intézmény további írásbeli felvételi vizsgán való részvételt a jelentkezőktől nem követelhet meg.*
- 2.2 **Szóbeli meghallgatást csak az a középfokú iskola szervezhet, amelyik előírja a központi írásbeli vizsgán való részvételt.** A szóbeli meghallgatás az általános felvételi eljárás időszakában, a központi írásbeli vizsgák lebonyolítása után a tanév rendjében meghatározott időpontban (**2012. február 20. – március 9. között**) tartható meg.
- 2.3 A 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumok, valamint a 9. évfolyamra történő beiskolázás **központi írásbeli vizsgáit** a magyar nyelvi és a matematikai kompetenciákat mérő, központilag kiadott feladatlapok alapján, országosan egységes eljárásrend szerint kell megszervezni. A központi írásbeli vizsgához külön-külön feladatlapok készülnek azoknak, akik
- a) nyolc évfolyamos gimnáziumba,
 - b) hat évfolyamos gimnáziumba,
 - c) általános felkészítést nyújtó középfokú iskola 9. évfolyamára,
 - d) kiemelkedő tehetséget kibontakoztató felkészítést nyújtó (a továbbiakban: tehetséggondozó) középiskola kilencedik évfolyamára jelentkeznek.
- 2.4 A középfokú iskolának a tanulmányi területek meghatározásakor – **2011. október 15-ig** – kell jeleznie, hogy az adott tanulmányi területen kéri-e a jelentkezőktől a központi írásbeli vizsga eredményét. (Mivel ez a határnap ebben az évben nem munkanapra esik, a tanulmányi területek megadásának határideje

2011. október 17.) Ha valamely tanulmányi területen kéri az intézmény a központi írásbeli vizsga eredményét, jeleznie kell azt is, hogy melyik *típusú* (8 évfolyamos gimnáziumi, 6 évfolyamos gimnáziumi vagy a 9. évfolyamra jelentkezőknek készült) és – a 9. évfolyamra történő beiskolázás esetén – melyik *fajta* (általános vagy tehetséggondozó) vizsga eredményét kéri a jelentkezőtől.
- 2.5 Felvételi vizsga esetén a központi írásbeli vizsgán elérhető eredménynek az iskola felvételi eljárásában a megszerzhető felvételi összpontszám minimum 50%-át kell képviselnie. A középfokú iskola választhat, hogy melyik tárgyból (magyar nyelv és/vagy matematika) kéri az adott tanulmányi területen a központi írásbeli vizsga eredményét. Lehetséges tehát, hogy egy adott tanulmányi területen csak egy tárgy (magyar nyelv és/vagy matematika) eredményét írja elő (számítja be) az iskola a felvételi teljesítmények értékelésébe. Ha az iskola felvételi eljárásában csak az egyik tárgyból elért írásbeli eredményt számítja be, akkor annak az egy írásbeli eredménynek kell az elérhető felvételi összpontszám minimum 50%-át képviselnie. Lehetséges az is, hogy egy adott tanulmányi területen az egyik tantárgyból elért eredményeket nagyobb súllyal számítja be, mint a másikat. Természetesen a felvételi tájékoztatóban ezeket a szabályokat nyilvánosságra kell hozni.
- 2.6 Csak a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 39/K. §-a szerinti, az erre vonatkozóan kiírt pályázaton kiválasztott **tehetséggondozó középiskola** kérheti a 9. évfolyamra az adott tanulmányi területre jelentkezőktől a kiemelkedő tehetséget kibontakoztató felkészítést nyújtó középfokú iskolák számára készült központi írásbeli vizsgán való részvételt egyik vagy mindkét tárgyból.
- 2.7 A tehetséggondozó középiskolának lehetősége van arra is, hogy egy adott tanulmányi területen a 9. évfolyamos beiskolázás esetében a két fajta központi írásbeli vizsga „kombinációját” kérje (pl. a tehetséggondozó magyar nyelv és az általános matematika vizsga eredményét) a felvételi eljárás során.
- 2.8 Az általános és a tehetséggondozó központi írásbeli vizsga eredményei egymásba nem számíthatók át. Az iskola adott tanulmányi területre, adott tárgyból csak az egyik fajta vizsga letételét írhatja elő, és csak annak eredményét veheti figyelembe. Nem teheti meg tehát, hogy előírja vagy akár alternatívaként elfogadja mindkét vizsga eredményét.
- 2.9 Ha a középfokú iskola **nemzeti, etnikai, kisebbségi nevelésben és oktatásban** vesz részt, a hozzá jelentkezők szövegértési kompetenciáinak vizsgálatához a központilag kiadott magyar nyelvi feladatlapok helyett helyben készített, kompetencialapú, nemzetiségi nyelvű szövegértési feladatsort használhat. Ebben az esetben köteles a matematika központi írásbeli vizsgát előírni és eredményét a felvételi eljárásban figyelembe venni. A helyben készített, kompetencialapú, nemzetiségi nyelvű szövegértési feladatsorral elérhető maximális pontszám legfeljebb az írásbeli vizsgán elérhető összpontszám 50%-a lehet. Az írásbelik értékelésénél fennmaradó legalább 50%-ot pedig az egységes matematika feladatsor eredménye alapján kell számítani.
- 2.10 A helyben készített, kompetenciaalapú, nemzetiségi nyelvű feladatlapok alapján megszervezett írásbeli vizsgát, illetve a művészeti vagy testkulturális tanulmányi területen a készségek, képességek vizsgálatát az általános felvételi eljárás időszakában lehet megtartani, a helyi sajátosságoknak megfelelően, **célszerűen a szóbeli meghallgatások időszakában (2012. február 20. – március 9. között)**. Ezen vizsgák napja nem eshet egybe egyik központi írásbeli vizsga napjával sem.
- 2.11 Ha a középfokú iskola a 9. évfolyamra **művészeti vagy testkulturális tanulmányi területen** hirdet felvételt – a 2.1 pontban meghatározottakon kívül – további készségek, képességek meglétét is vizsgálhatja.
- 2.12 A **Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába** történő jelentkezés esetén a felvételi kérelmek elbírálásakor a tehetségbeválogatáson szerzett minősítést, valamint a központi írásbeli vizsga eredményeit kell figyelembe venni mindkét tárgyból.
- 2.13 Tanulmányi eredmények alatt a középfokú iskolába felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni. A tanulmányi eredményekbe tehát nem számítható be nyelvvizsga, tanulmányi verseny, sportverseny és egyéb olyan teljesítmény, amely részben vagy teljesen elválasztható az általános iskolai tanulmányokat (a helyi tantervi követelmények teljesítésének szintjét) dokumentáló általános iskolai bizonyítványban, félévi értesítőben található osztályzatoktól, minősítésektől. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése nem számítható be.
- 2.14 A szóbeli meghallgatás eredménye – ha az iskola azt előírja – maximum az elérhető felvételi összpontszám 25%-át képviselheti.
- 2.15 A szakképző évfolyamra történő felvételi, átvételi kérelmek elbírálásánál a középfokú iskolának figyelembe kell vennie a pályaalkalmassági, a szakmai alkalmassági, az egészségügyi követelményeknek való megfelelést is. A szakmai alkalmassági vizsga, illetőleg pályaalkalmassági vizsgálat a gyakorlati ismeretek elsajátításához szükséges alapvető képességek vizsgálatára terjedhet ki. A szakmai alkalmassági vizsga követelményeit az iskola igazgatója és a gyakorlati képzés szervezője együttesen állapítja meg. A pályaalkalmassági követelményeket és a szakmai alkalmassági vizsga követelményeit a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni. Az általános felvételi eljárásban a jelentkező szakmai alkalmassági vizsgálatára a jelentkezési lapok beküldése után, a szóbeli meghallgatások időszakában lehet sort keríteni. A felvételi pontszámításban a pályaalkalmassági feltételeknek való megfelelés nem jeleníthető meg, a jelentkező minősítésénél csak az alkalmasság vagy az alkalmatlanság megállapítására van lehetőség.

3. A központi írásbeli vizsgák szervezésével kapcsolatos kérdések

- 3.1 Amennyiben a középfokú iskola valamely tanulmányi területen előírja a központi írásbeli vizsga valamelyik típusát és fajtáját egyik vagy mindkét tárgyból, abból a vizsgatípusból és vizsgafajtaból mindkét tárgyból köteles meghirdetni és megszervezni azt.
- 3.2 A középfokú intézmény valamennyi olyan telephelyén köteles meghirdetni a központi írásbeli vizsgát, ahol valamely tanulmányi területen kéri a központi írásbeli vizsga eredményét.
- 3.3 Abban az esetben, ha a tehetséggondozó középiskola a központi írásbeli vizsgák közül az adott tanulmányi területen az egyik tárgyból az általános a másik tárgyból pedig a tehetséggondozó képzéshez készült vizsgát írja elő, az általános írásbeli vizsgát és a tehetséggondozó írásbeli vizsgát magyar nyelvből és matematikából is meg kell szerveznie.
- 3.4 A központi írásbeli vizsgát és a pótló írásbeli vizsgát az azonos településen található iskolák közösen is megrendezhetik. Ennek tényéről a jelentkezőket tájékoztatni kell.
- 3.5 Ha a középfokú iskola a 2.9. pontban leírtak alapján helyben készített, nemzetiségi nyelvű feladatsort használ a magyar nyelvi feladatsor helyett, akkor is köteles az adott vizsgatípusban és vizsgafajtában a központi magyar nyelvi írásbeli vizsgát megszervezni. Tehát a vizsgára jelentkező tanulók jelentkezését fogadnia kell, és számukra a vizsgát meg kell szervezni akkor is, ha a tanulók nem a helyben készített nemzetiségi nyelvű, hanem a központi magyar nyelvi feladatsort kívánják megírni.
- 3.6 Ha a középfokú iskola a meghirdetett tanulmányi területeken nem kérte a központi írásbeli vizsga eredményét, akkor nem is szervezheti meg azt.
- 3.7 A középfokú iskola csak olyan vizsgatípusban (8 évfolyamos gimnáziumi, 6 évfolyamos gimnáziumi vagy a 9. évfolyamra jelentkezőknek készült) és vizsgafajtában (általános vagy tehetséggondozó) szervezheti meg az írásbeli vizsgát, amelyet a tanulmányi területek megadásakor a felvétel feltételeként előírt. Az iskolának a 3.1. pontban leírtak szerint a vizsgát mindkét tárgyból meg kell szerveznie.
- 3.8 A tanév rendje szerint a **központi írásbeli vizsgákat** országosan az alábbi **időpontokban kell megszervezni**:
 - a **6 és a 8 évfolyamos** gimnáziumokba jelentkezők számára **2012. január 20-án 14 órától**,
 - a **9. évfolyamra** az **általános** tantervű képzésre és a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába jelentkezők számára **2012. január 21-én 10 órától**,
 - a **pótló írásbeli vizsgát** a **6 és 8 évfolyamos** gimnáziumokba, továbbá a **9. évfolyamra** az **általános** tantervű képzésre és a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjába jelentkezők számára **2012. január 26-án 14 órától**,
 - a **kiemelkedő tehetséget kibontakoztató felkészítést nyújtó középiskolák 9. évfolyamára** jelentkezők számára **2012. január 28-án 10 órától**,
 - ezen vizsga **pótló írásbeli vizsgáját 2012. február 2-án 14 órától**.

Pótló írásbeli vizsgát azok a tanulók írhatnak, akik az előző írásbelin alapos ok miatt nem tudtak részt venni. Vizsgaismétlésre nincs mód, minden tanuló csak egyszer tehet azonos típusú és fajtájú központi írásbeli vizsgát.

4. A tanulók jelentkezése a központi írásbeli vizsgára

- 4.1 A tanulóknak a központi írásbeli vizsgára történő jelentkezése az elmúlt években megszokott módon történik. A tanuló abba az intézménybe nyújtja be az Oktatási Hivatal által kiadott, kizárólag a központi írásbeli vizsgán való részvételre vonatkozó jelentkezési lapját, amelyikben a központi írásbeli vizsgát meg kívánja írni.
- 4.2 A tanuló a 8 évfolyamos gimnáziumi vagy a 6 évfolyamos gimnáziumi központi írásbeli vizsgára csak egy intézménybe jelentkezhet. Tehát a központi írásbeli vizsgát mindkét tárgyból ugyanabban az intézményben kell megírnia. Lehetnek olyan tanulók is, akik csak az egyik tárgyból jelentkeznek vizsgára, nekik csak azt az egy központi írásbeli vizsgát kell teljesíteniük.
- 4.3 Ha a tanuló a 9. évfolyamra történő beiskolázáshoz szükséges központi írásbeli vizsgára jelentkezik, és általános valamint tehetséggondozó vizsgát is akar tenni, akkor megteheti, hogy két intézménybe ad le a központi írásbeli vizsgára jelentkezési lapot. Az egyik intézményben írja meg az általános, a másikban a tehetséggondozó központi írásbeli vizsgát. (Természetesen a tanuló egy intézményben is jelentkezhet az általános és a tehetséggondozó vizsgára, ha az adott intézmény mindkét vizsgát megszervezi.)
- 4.4 A **Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjára** történő pályázat benyújtása esetén a pályázatban megjelölt vizsgát szervező intézménybe kell benyújtani a jelentkezést.
- 4.5 A központi írásbeli vizsgákra a jelentkezési lapok benyújtásának határideje **2011. december 10.** (Mivel ez a határnap ebben az évben nem munkanapra esik, a jelentkezési lapok benyújtásának határideje 2011. december 12.)
- 4.6 A központi írásbeli vizsgát szervező iskola az általa megszervezett vizsgára minden hozzá forduló tanuló jelentkezését köteles fogadni.
- 4.7 Pótló írásbeli vizsgát csak abban az intézményben írhat a tanuló, ahová a központi írásbeli vizsgára jelentkezett.

4.8 A Kt. 30. § (9) bekezdésben meghatározott **sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók** középfokú felvételi eljárásban való részvételére vonatkozó speciális információkat jelen levél **1. számú melléklete** részletesen tartalmazza. Amennyiben a tanuló látássérült, ezért vizsgájához a feladatlap speciális előállítását igénylik, azt a Közfelvir programból letölthető formanyomtatványon kell jelezni, az Oktatási Hivatalhoz kell eljuttatni a következő faxszámra: 06/1/374/24/86. Az igénylő lap a Javasolt dokumentumok menüpontból érhető el a Bejelentő lap látássérült vizsgázóknak link alól.

A központi írásbeli vizsgák szervezésével kapcsolatos további feladatokról a vizsgaszervező intézményeket a későbbiekben ADAFOR üzenetben tájékoztatjuk.

A középfokú beiskolázással kapcsolatos kérdéseiket a kifir@oh.gov.hu e-mail címre várjuk.

A középfokú felvételi eljárás lebonyolításában együttműködésére számítva, üdvözlettel:

Budapest, 2011. október 6.

Pósfai Péter s. k.
közoktatás-szakmai elnökhelyettes

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele a középfokú felvételi eljárásban

A sajátos nevelés igényű tanulóakra vonatkozó speciális eljárási szabályok a középfokú felvételi eljárás szempontjából a közoktatási törvény a 30. § (9) bekezdésben meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóakra (jelen tájékoztatóban a továbbiakban együttesen SNI tanulók) vonatkoznak. Az SNI tanulóakra vonatkozó speciális értékelési szabályok a közoktatási törvény 30. § (9) bekezdésben leírtak szerint kerülnek meghatározásra. A feltételek meghatározásakor a szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve a nevelési tanácsadó által kiadott szakértői véleményben foglaltak az irányadóak.

1. A középfokú beiskolázásban részt vevő SNI tanulóakra vonatkozó speciális felvételi követelményeket minden felvételiztető középfokú intézmény egyedileg határozza meg. A középfokú iskola felvételi tájékoztatójának tartalmaznia kell a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét, és külön a hozzá jelentkező SNI tanulók esetében a saját felvételi eljárásában alkalmazott speciális értékelési szabályokat.
2. Az SNI tanulóknak és szüleiknek még jóval a felvételi eljárás megkezdése előtt tájékozódniuk kell, hogy az iskola, ahová a tanuló februárban majd be kívánja adni a jelentkezését (választott iskola), milyen – az SNI tanulóakra vonatkozó – speciális felvételi szabályokat határoz meg. Ezen ismeretek birtokában tudják eredményesen megtervezni a tanuló „felvételi stratégiáját”. Különösen fontos ez abban az esetben, ha a választott iskola felvételi eljárása során kéri a központi írásbeli vizsga eredményeit.
3. Amennyiben a választott iskola a felvétel feltételeként előírja a központi írásbeli vizsgát, akkor az SNI tanulóknak és a szülőjének még az írásbeli vizsgára való jelentkezés előtt tisztáznia kell az iskolával, azt, hogy a helyi speciális szabályok és a szakértői véleményben foglaltak alapján szükséges-e a tanuló részvétele az írásbeli vizsgán, vagy az iskola az írásbeli vizsga eredménye nélkül is elbírálja majd a felvételi jelentkezést. (Mivel az írásbeli vizsgára való jelentkezés december 10-ei határnapja ebben az évben nem munkanapra esik, a jelentkezési lapok benyújtásának határideje 2011. december 12.) Az SNI tanuló tehát a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményében leírtak alapján a választott iskolától kérheti az írásbeli vizsga alóli felmentését. Ha az SNI tanuló egyik vagy mindkét vizsgatárgy írásbeli vizsgája alóli felmentését kap, az azt jelenti, hogy a központi írásbeli vizsga eredményei helyett ennek az iskolának a felvételi eljárása során más módon méri fel a tanuló tudását (pl. helyi szervezésű szóbeli vizsgával válthatja ki a tanuló az írásbelit), és bírálják el felvételi jelentkezését. Több választott iskola esetében ez iskolánként más és más lehet.
4. Akármi is az előzetes tájékozódás eredménye, a felvételiző tanuló jelentkezhet a központi írásbeli vizsgára. Ez általában tanácsos is, hiszen könnyen előfordulhat, hogy a februári felvételi jelentkezésig elképzelései, szándékai megváltoznak, és mégis szüksége lesz az írásbeli eredményére. A felvételiző tanulót nem éri semmi hátrány, ha megírja a központi írásbeli vizsgát, mert annak eredményének ismeretében adhatja majd be a jelentkezését később a választott középiskolákba. Akár intézményenként is eldöntheti, hogy a központi írásbeli eredménye alapján, vagy az SNI tanulóakra vonatkozó helyi, speciális értékelési szabályok szerint kéri jelentkezésének elbírálását.
5. Az írásbeli vizsgára a jelentkezést a tanulók abba az iskolába adják be, amelyik számukra a legkényelmesebb (írásbeliztető iskola). Az írásbeliztető iskola kiválasztása független attól, hogy később a tanuló melyik iskolába kíván majd felvételizni (választott iskola). Éppen ezért nincs értelme annak, hogy az SNI tanuló az írásbeliztető iskolától kérje az írásbeli alóli felmentést, az írásbeliztető iskola a felmentést – az írásbeli vizsga eljárásának keretében – nem is adhatja meg.
6. Amennyiben az SNI tanuló úgy dönt, hogy megírja a központi írásbeli vizsgát, akkor a vizsgára történő jelentkezéskor a vizsgát megszervező intézményhez a vizsgaszervezést érintő speciális körülményekre, illetve eszközökre vonatkozó kérelmet nyújthat be.

Az SNI tanuló az írásbeli vizsga során a szakértői véleményben foglaltak alapján az alábbi kedvezményekre lehet jogosult:

- időhosszabbítás (az írásbeli vizsga időtartama tárgyanként 45 perc, ez indokolt esetben megnövelhető),
- segédeszköz használata (a tanuló a szakértői vélemény alapján az igazgatói határozatban leírtak szerinti segédeszközt vagy segédeszközöket használhatja a vizsga során),
- az értékeléskor az értékelési rendszer egy részlete alóli felmentés (a szakértői véleményben leírtak alapján a vizsgadolgozat értékelésekor bizonyos feladattípusokat a javító tanár nem vesz figyelembe, az ezekre adható pontot az elérhető maximális és a tanuló által elért összpontszámba sem számítja be).

A központi írásbeli vizsgára vonatkozó speciális elbírálást minden esetben írásos kérelemben kell igényelni az írásbeliztető intézményben. A kérelmet és a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményét az írásbeli vizsgára történő jelentkezéskor a jelentkezési lappal együtt kell benyújtani az iskolához. Mivel a speciális körülményekre vonatkozó kérelem a vizsgaszervezést is érinti, azért fontos, hogy azt jóval a vizsga előtt, már a vizsgára való jelentkezéskor átadják az intézménynek. A kérelmet a központi írásbeli vizsgát szervező intézmény igazgatója bírálja el. Az igazgató a szakértői vélemény alapján hoz döntést arról, hogy milyen kedvezményeket biztosít az SNI tanulóknak az írásbeli vizsga során. Az igazgató döntését határozatba foglalja, amelyet a központi írásbeli vizsga előtt eljuttat a tanulóhoz és a szülőhöz. Ez a döntés kizárólag a központi írásbeli vizsga letételének körülményeire vonatkozhat.

7. A nevelési tanácsadó által kiállított szakértői vélemény

A pedagógiai szakszolgálatokról szóló 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet (továbbiakban: OKM rendelet) 20. §-a alapján a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló iskolai nevelésével, oktatásával kapcsolatos feladatok meghatározása céljából a nevelési tanácsadás keretében kell szakvéleményt készíteni.

Mit tartalmaz a nevelési tanácsadó szakértői véleménye?

Az OKM rendelet 21. § (2) értelmében a nevelési tanácsadó szakvéleményének tartalmaznia kell:

- a) a gyermek, tanuló és a szülő nevét, a gyermek, tanuló születési idejét, lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét,
- b) a vizsgálat rövid leírását, a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézség fennállásával vagy kizárásával összefüggő megállapítást és az azt alátámasztó tényeket,
- c) javaslatot a gyermek óvodai nevelésével, a tanuló iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatosan, az ezzel összefüggő fejlesztési célokat, az egyéni vagy csoportos fejlesztést végző pedagógus szakképzettségére vonatkozó javaslatokat és az arra való figyelemfelhívást, hogy a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló csak a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható,
- d) annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló a tanulmányi kötelezettségének magántanulóként tehet eleget, illetve az egyéni foglalkozásra, felzárkóztatásra vagy fejlesztő foglalkoztatásra szorul,
- e) annak előírását, hogy a gyermeknek, tanulóknak a nevelési tanácsadás keretében biztosított fejlesztő foglalkozáson kell részt vennie, ennek időkeretét,
- f) figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy amennyiben a szülő a szakvéleményben foglaltakat nem fogadja el, a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjénél eljárást kezdeményezhet a szakvélemény felülvizsgálata céljából, illetve, hogy az eljárást a nevelési tanácsadó is kezdeményezheti.

8. A szakértői és rehabilitációs bizottságok által kiállított szakértői vélemény

A közoktatási törvény 121. § (1) bekezdésének 29. pontja alapján sajátos nevelési igényű az a tanuló, aki a szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd.

Az OKM rendelet 9. §-ának értelmében:

Az országos szakértői és rehabilitációs feladatok:

- a) a hallás-, látás-, mozgás- és beszéd fogyatékoság, valamint az írott nyelvi képességek vizsgálata,
- b) az a) ponthoz kapcsolódó értelem- és személyiségvizsgálat.

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs feladatok:

- a) az értelmi fogyatékoság megállapítása vagy kizárása,
- b) gyermek- és ifjúságpszichiátriai szakorvosi vagy gyermekneurológiai szakorvosi vizsgálat igénybevétele mellett
 - ba. az autizmus spektrum zavarok megállapítása vagy kizárása
 - bb. a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességének (a továbbiakban: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége) megállapítása vagy kizárása
 - bc. a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességének (a továbbiakban: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenessége) megállapítása vagy kizárása

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs feladatok között - a fővárosi, megyei fejlesztési tervben meghatározottak szerint - ellátható a beszélt és írott nyelvi képesség, az értelem- és a személyiségvizsgálat feladata is. Ha a gyermek, tanuló első vizsgálatát végző tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság megítélése szerint a gyermek, tanuló halmozottan fogyatékos, a szülő egyetértésével szükség szerint kezdeményezi a gyermek, tanuló testi, érzékszervi fogyatékoságának megfelelő országos szakértői és rehabilitációs feladatokat ellátó bizottságnál a kiegészítő vizsgálat elvégzését.

9. Mikor lehet szakértői vélemény készítésére irányuló kérelmet benyújtani?

Az OKM rendelet 12. §-ának (1) bekezdése alapján:

A Kt. 30. §-ának (9) bekezdése alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből a tanuló teljesítményének értékelése, minősítése alóli mentesítés céljából szakértői vizsgálat indítható:

- a) az iskolai oktatás első-hatodik évfolyamán január 31-ig szükség szerint bármikor,
- b) az a) pontban meghatározott időpontot követően annak a tanévnek március 31. napjáig, amelyben az adott tantárgy tanulását a tanuló megkezdte.

A szakértői és rehabilitációs bizottság eljárását az (1) bekezdésben meghatározott célból, az ott megjelölt időszaknál későbbi időpontban csak a kiskorú tanuló szülője, illetve a nagykorú tanuló kezdeményezheti. A vizsgálati kérelemhez csatolni kell az érintett iskola igazgatójának a vizsgálat szükségességével kapcsolatos egyetértő nyilatkozatát. Az iskola igazgatója a döntéséhez beszerzi a tanuló osztályfőnöke és az adott tantárgyat tanító pedagógus véleményét. Az iskola igazgatója egyetértésének hiányában a szakértői és rehabilitációs bizottság vezetője vagy az általa kijelölt szakértői bizottsági tag - a tanuló meghallgatása után - dönt a vizsgálat

szükségességéről vagy a kérelem elutasításáról. A kérelem elutasításáról szóló döntést írásba kell foglalni. A döntés tekintetében a szakértői vélemény felülvizsgálatával kapcsolatos rendelkezéseket kell alkalmazni.

10. Mit kell tartalmaznia a szakértői véleménynek?

Az OKM rendelet 14. § (1) bekezdése alapján a szakértői és rehabilitációs bizottság a szakértői véleményében tesz javaslatot a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatra, a szükséges szakemberre és annak feladataira. A szakértői véleménynek tartalmaznia kell

- a) a gyermek, tanuló és a szülő nevét, a gyermek, tanuló születési idejét, lakóhelyét és tartózkodási helyét,
- b) a szakértői vizsgálat rövid leírását,
 - ba) a fogyatékosra vagy annak kizárására vonatkozó megállapítást, az azt alátámasztó tényeket,
 - bb) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése tartós és súlyos rendellenességének megállapítására vagy kizárására vonatkozó tényeket,
 - bc) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése súlyos rendellenességének megállapítására vagy kizárására vonatkozó tényeket,
- c) a korai fejlesztés és gondozás szükségességét, az ennek keretében nyújtott szolgáltatásokat, valamint azok idejét, a fejlesztéssel kapcsolatos szakmai feladatokat, valamint annak megjelölését, hogy a feladatokat milyen ellátás keretében mely intézmény biztosítja,
- d) annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló az e célra létrehozott, a fogyatékosra vagy a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése tartós és súlyos rendellenességének megfelelő nevelési-oktatási intézményben, osztályban, csoportban, tagozaton vagy a többi gyermekkel, tanulóval közösen is részt vehet az óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban, kollégiumi nevelésben,
- e) annak megállapítását, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló a tankötelezettségét kizárólagosan iskolába járással vagy a szülő választása szerint iskolába járással vagy magántanulóként, illetve kizárólagosan magántanulóként teljesítheti,
- f) ha a tanuló a tankötelezettségét kizárólagosan magántanulóként teljesítheti, a heti foglalkoztatás idejét és a felkészüléshez szükséges szakembereket,
- g) annak megállapítását, hogy a tanuló a tankötelezettségét fejlesztő iskolai oktatás, illetőleg egyéni fejlesztő felkészítés keretében teljesíti,
- h) a gyermek, tanuló fogyatékosnak megfelelő
 - ha) óvodára, csoportra,
 - hb) általános iskolára, csoportra, osztályra, tagozatra (a továbbiakban: kijelölt iskola),
 - hc) diákotthonra, kollégiumra [a h) pont alattiak a továbbiakban együtt: kijelölt nevelési-oktatási intézmény] vonatkozó javaslatot és a kijelölt nevelési-oktatási intézmény megjelölését,
- i) a kijelölt iskolába való beiratás és a hivatalból történő felülvizsgálat időpontját,
- j) a gyermek, tanuló nevelésével, oktatásával kapcsolatos sajátos követelményeket, fejlesztési feladatokat, javaslatot az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítésre,
- k) a szükséges szakemberre, annak végzettségére és szakképzésére vonatkozó javaslatot,
- l) nem helyi önkormányzat által fenntartott pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény által elkészített szakvélemény esetén a közoktatási megállapodást kötő önkormányzat nevét és székhelyét, továbbá az intézmény működési területét, illetve az e rendeletre való utalást,
- m) a szülő tájékoztatását arról, hogy
 - ma) a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására a szakértői véleményben foglaltak szerint akkor kerülhet sor, ha az abban foglaltakkal egyetért,
 - mb) amennyiben a szakértői véleményben foglaltakkal nem ért egyet, a szakértői és rehabilitációs bizottság köteles erről a tényről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt (a továbbiakban: illetékes jegyző) tájékoztatni,
 - mc) a szülő közvetlenül is eljárást indíthat az illetékes jegyzőnél a szakértői vélemény felülvizsgálatát kezdeményezve,
 - md) a szakértői véleményben foglaltakkal kapcsolatos egyetértését vagy egyet nem értését írásban kell közölnie,
 - me) amennyiben a szakértői vélemény kézhezvételétől számított tizenöt napon belül nem tesz nyilatkozatot és nem indítja meg a jegyzői eljárást, az egyetértését megadottnak kell tekinteni.